

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . 6 kor — fl.	Félévre . 9 kor — fl.
Negyedévre 8 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota földemlét.
az udvarban hátul.

A képviselőház szenzációja.

Asbóth János lemondott.

Budapest, decz. 3.

Szenzációs elnöki bejelentéssel kezdődött a képviselőház mai ülése: Perczel Dezső elnök jelentette, hogy *Asbóth János, a nagymartoni kerület képviselője lemondott mandátumáról.*

E lemondás összefügg legutóbbi beszédével, melyre Buzáth Ferencznek éles támadása következett. De nem ez a támadás volt közvetlen oka lemondásának. Az igazi ok az, hogy *Szilágyi Dezső igen elítélően nyilatkozott Asbóth eljárásáról.* Asbóth tehát lemondott. S nem azért, hogy megkérdezze választóit: helyeslik-e eljárását, mert kerületében egyáltalán nem akar többé föllépni s így az idén már nem jön vissza a parlamentbe.

A házban érdeklődéssel fogadták a hirt. Asbóth megint érdekessé tette magát — modogat-

ták. Utódja — hir szerint — *Zsombor, soproni szociáldemokrata agitátor lesz, akinek nagy kilátásai vannak a győzelemre.*

A teremre ezalatt teljes homályosság borult. Künn fekete felhők tornyosultak, reggel egy kis hó is esett s a felhők ráültek a világosságadó üvegfedélre. Sötétség lett az ülésteremben. Felgyújtották a gázlángokat. Széll Kálmán elé négy gyertyát is raktak s a lángok kísérteties fényénél harsogott Gajári Géza bizalmat — Széll Kálmánnak.

— Mit szól ehhez Bánffy? —
gunyolódtak balról. Csak akkor derült ki az idő, mikor Páder beszélt. Szép, világos nappal lett.

Mégis csak szerencséje van annak a Pádernek.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Távirati tudósítás. —

Perczel Dezső elnök bejelenti, hogy a képviselőház részt vett a Vörösmarty ünne-

pén, Székesfehérvárott. Ezután szenzációs bejelentést tett: *Asbóth János lemondott mandátumáról.* Nagymartonban el fogja rendelni az új választást.

A költségvetés.

Benyovszky Sándor gr.: Közgazdasági viszonyaink sohase voltak oly rosszak, mint jelenben. A gazda nem tud megélni, mert hitele nincs s ha van is, nincs benne köszönet. A mi viszonyainkat nem lehet összehasonlítani a más államok viszonyaival. Szól az adók terheességéről. Annyi mindenféle adóval van a gazda megterhelve, hogy családját se tudja eltartani s ehhez járul, hogy a mezőgazdasági áruk értéke vagy 30%-al csökkent. Innen van a nagy adósodás, a kivándorlás Eddig csak a felvidékről vándoroltak ki, most már a Dunántulról, a délvidékről is. — Segíteni kell ezen az állapoton.

Ha ezeken segítve lesz, akkor egyuttal segítve lesz a kereskedőkön és iparoson is. Azt ajánlja a pénzügyminiszternek, hogy tekintse az 1 milliárd koronát rubikonnak, amelyen tovább nem halad.

Polczner Jenő: De mikor s kvótát emelik.

Gróf Benyovszky: Ez igaz. Néhány évig nem kellene zaklatni adóval a szegény gazdát. Áttér azután a magán terhek ismertetésére. A kormány már régen ígérgeti

Vörösmarty Mihály halálhíre a debreczeni kollegiumban.

— E. Kovács Gyula emlékirataiból. —

Igen nagy veszteségnek tartom én különösen a nemzetre nézve, hogy a mai bor, a mai ifjuság nem ismeri Vörösmarty Mihályt.

Az is ismerheti nevét, talán egyik-másik művéről vannak is homályos sejtelmek, felületes hozzátételei: de nem tanulja, nem memorizálja, nem csüng rajta forró előszeretettel s így nem nemesítheti szelleméből lelkét, tögyökeres magyarságából nem táplálhatja, nem izmosíthatja azt a nekünk oly nélkülözhetetlen nemzeti közérzületet, mely ezredéves életünk alatt, fajunknak, hazánknak leghatalmasabb, sőt egyetlen fentartója volt...

Nincs magyar költő, kinek irodalmi munkássága, élete, művei összeforrottabbak lennének a nemzet közéletével, azon hosszú küzdelmes, de dicsőséggel teljes korozakon keresztül, melynek messze kiható vívmányai létrehozásában Vörösmarty dus ifjusága, ki-termett férfiasága lángtengerjét égette.

Nem veszem ki Arany Jánost, de sőt még a minden magyar kedélyen oly mindent elborító hatalommal méltán uralkodó Petőfit sem.

Ki vakmerőnek tetsző állításom igazoltában kételkedik: olvassa egyidejűleg mind a három lángelme műveit, — kombinálja hazánk akkori viszonyait s lehetetlen meg nem győződni, hogy a magyar nemzet legnemzetibb költője Vörösmarty.

Ezt egy rövid tárczában kézzelfoghatólag kimutatni: képtelenség. Ily meddő erőlködésre vállalkozni ez alkalommal nem is czélom. De ha színész nem volnék, ha erőm engedné és időm, roppant gyönyörűséggel tudnám kipótolni irodalmunk hivatott műbiráinak az értelmében elkövetett káros mulasztásait.

És e vágyam mindannyiszor megújul, valahányszor — mint e napokban is — születési évfordulójának díszelőadása alkalmából valamelyik műdarabjával foglalkozom...

Megújulnak ilyenkor életemnek sok kedves napja-órása pillanatjai, melyekben a nagy költő iránti lelkesedésnek, vagy művei hatásának jeleit, tanubizonyságait magamban vagy másokon közvetlen tapasztalatból szemlélhetni módom nyílt.

Ilyen meg megújuló töredékes emlékek édes élvezete s nem komoly tanulmányirásai viszketeg mozgatja lelkem- s kezemet ez órában is, mikor tollamat ez igénytelen sorok írására emeltem.

Ezernyolczszázötvenöt november 20—21-ike lehetett. Egy sötét, ködös, unalmas késő őszi délután künn ácsorogtam a debreczeni kollegiumnak beunkló ifjusága számára rendeltetett régi, megviselt épülete emeletén, vagyis az emelet tornácán. Oda támaszkodtam a tornác-ablaka széléhez. Hallgattam — néztem az örök unalmu széles, nehéz csöppeket, hogy oldják, erjesztik sárrá a kedves, ismerős udvar már anélkül is nedves, nyirkos talaját, boldog, önfeledt tájkaink szinterét. A különben mindig oly zajos kettős udvaron szokatlan csendesség uralkodott. Csak elvélve húzódt át előttem egy-egy bus diák, vagy egy elkésett csatakos pullus. A sokszortemplomi énekektől vagy ujonnan érkezőt szép alföldi nótáktól zengő diák-szobák oly némák, oly kihaltak voltak, mintha lakói már rég legáció, vagy vakációba távoztak volna. Azt hittem, gondolkozom... pedig csak úgy... voltam — mint az ablakfal, melyhez támaszkodtam.

Egyszerre az utcáról a főépület átjáróján nagy robajjal szaladt be valaki. Amint az udvarra ér — megáll, szétneéz, — nem lát senkit — mondani akar valamit — de látva, hogy nincs körülötte senki, neki fog újból a szaladásnak.

Felrobog a széles fagrádicson s fuldokolva bekiált az első ajtón: „Meghalt Vö-

az adóreformot, de eddig nem váltotta be ígéretét és szerintem a kormány helyesen cselekedne, ha ő az erre vonatkozó törvényjavaslatot átdolgozás végett szakembereknek kiadná. A kormánynak, most az új választás küszöbén kell is valami eredményt felmutatni, így erre soha jobb alkalom nem lesz. A költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés.)

Gajary Géza: Nem egyezik mindenben Benyovszky beszédével. Elismeri ugyan a jelenlegi helyzet szomorú gazdasági helyzetét, de ezért a kormányt nem lehet vádolni. Miután látja, hogy a miniszteri tárczák mind megbízható szabadelvű férfiak kezében vannak és miután a költségvetés reményt nyújt arra, hogy az állapotok szánlatolni fognak ő bizalommal...

Molnár Jenő: Mit szól ehhez Bánffy. (Derütség.)

Gajary Géza... viseltetik a kormány iránt.

Visontai Soma. A Bimbó-utczában is? (Derütség.)

Gajary Géza... és a költségvetést elfogadja. (Helyeslés.)

Elnök az ülést 5 percre felfüggeszti.

Páder Rezső: Kikel az ellen, hogy minden város a miniszterek nyakára jár deputációkkal, kér kenyeret, a miniszterek azt se tudják, hova szökjenek. Hegedüs nemrég Marosvásárhelyen járván, tíz pontban sorolták fel azt, amit kértek tőle. — Ő nem látja a realitást a költségvetésben, se a takarékosságot. (Ugy van! a néppárton), sőt a budget összeállításában egy kis szélhámoságot. Szól a vasárnapi munkaszünetről, mely alól — ha az üzlet érdek kívánja — mindjárt dispencziót adnak. Az idén is ezt teszik karácsony és újév előtt. A kegyelet nevében — megszegik a vasárnapi munkaszünetet. A keresztény hitelszövetkezeteket eltiltja a pénzügyi-

niszter, mert szerinte — felekezeti alapon épülnek. Hát a kereszténység Magyarországon felekezet? És végre az, hogy a kereszténység zászlajával küzdenek: az nem baj. Mert az nem a támadás, hanem a védelem zászlaja. (Zajos tetszés a néppárton.)

Mandel Pál multkor vádakot emelt a néppárt ellen. Felszólítja, bizonyítsa be, hozzon adatokat. (Ugy van! a néppárton.)

Rakovszky: Könnyű piszkosságot állítani.

Páder: Antiszemitasággal vádolják a néppártot. Erre **Boda** soproni apát-plébános mondott találó feleletet, mikor bizonyos egyének kérdezték: Sie sind Antisemiten? „Nein, wir sind Antispitzbuben.“ (Derütség.) Ez az igaz. Emellett minden zsidó ekzisztálhat.

Rakovszky: Aki tisztességes.

Páder: A költségvetést nem fogadja el. (Tetszés a néppárton.)

Mandel Pál kijelenti, hogy ő nem vádolta antiszemitasággal a néppártot. Sőt azt mondta, hogy a saját felekezetebelieket is üldözi, ha nem néppárti. Az ellen is védekezik, hogy ő azt mondta, hogy a néppárt szövetkezik a haza ellenségeivel.

Rakovszky: Hisz itt a beszédje! (Fölkel, odavisszi neki.) Tessék, olvassa. (Általános derütség.)

Mandel Pál: köszönöm. (Derütség.)

Hegedüs Lóránt terjedelmes beszédben fejezte ki nézeteit a költségvetési tervzetről s erősen hangsúlyozta, hogy a husadót mint állami adót meg kell szüntetni. Megemlékezett a választás reformjáról is, kifejtve, hogy a köztisztviselők választására nézve a titkos szavazás bevezetése óhajtható, de az általános titkos szavazásnak nem barátja. Végül a költségvetést elfogadta.

Az ülés végén az elnök bejelentette Gajary Ödönnek a csongrádi kerületről történt leköszönését.

A ház munkarendje.

A képviselőházban tovább folyik a költségvetési vita, melynek ugyan csak széles medret csinálnak a szónokok, kik beleviszik a vitába a magyar közélet összes nagy kérdéseit.

Mint hogy a budget tárgyalása mellett a képviselőháznak ebben az esztendőben néhány okvetetlenül elintézendő törvényhozási főladattal is foglalkoznia kell, a budget tárgyalását néhányszor meg kell majd szakítani s ennél fogva igen valószínű, hogy a költségvetés egész részletes tárgyalása újév utánra marad.

Kedden az országgyűlés mindkét háza együttes ülést tart a koronaőr választása tárgyában. Ez azonban csak egy napot von el a költségvetés tárgyalásától. De sor kerül még ez évben az indennitásra, a beruházási kölcsönről szóló javaslatra, a magyarhorvát pénzügyi egyezmény további egy esztendőre való fentartásáról szövegére kerülő javaslatra.

Ezek mellett másnemű ügyek is közbejöhettek, a mik megakasztják majd a budget-vitát.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőház holnapi ülésén folytatja az állami költségvetés tárgyalását. A Ház az idén aligha jut tul az általános vitán, mert még az ünnepek előtt akarja a kormány a beruházási törvényjavaslatot s az indenniti javaslatot tárgyalatni. E hónap 21-én azután, az eddigi diszpozíciók szerint, megkezdődik a karácsonyi szünet, amelynek utolsó napja 1901. január 7-ike lesz.

Az új koronaőr. Egyes lapokban, még olyanokban is, melyek a kormányhoz igen

rösmarty! Rohan a másik, a harmadik, negyedik sőtötöz — rohan sorba az egymás mellett fekvő szobák lakóira s lélekszavadva, mintegy rájuk ordítgatja az iszonyatos hírt, természetesen bizton tudva, hogy arról senkinek sincs még csak sejtelse sem a baglyok várában; rémült arczán még természetesebben teljes büszkélkedésével azon virtusérzetnek, hogy ezen országgraszoló gyászír éppen ő általa — Dede Lajos által jut a mi nyomorult füleinkhez... Általa, ki különben a költők életével, halálával, műveivel vajmi keveset törődött.

Végre megfogom, megragadom a nemesen dühöngőt „Megállj már no! Ne boldulj! Igaz-e, a mit mondasz? Kitől hallottad? Tudod is te, ki volt Vörösmarty!”

„A professzorok beszélnek, a kollegium előtt Szegedi, Tüdös, Lugosi. Tizenkilenczedikén halt meg. (Persze még akkor vilány nem irt Debreczenbe.) — Ma van a temetése Pesten!”

Ha jól emlékszem; volt vagy 36—40 szoba abban a régi épületben; az ugynevezett kunyhósoron is volt 12. Amabban négyen-öten is laktunk együtt, emebben ketten-ketten laktak a másod, harmad-, negyed-éves theologusok.

A lesújtóan meglepő hír hallatára minden élőlény kinn volt a folyosón, még a

mendikások, az ugynevezett dárdások (a Caesar „hastati“-ja után elnevezett szegény tanulók, kik szolgálással tartották enn magokat) még azok is közénk furakodtak és velünk együtt szörnyüködtek. Hemzsegtünk, gomolyogtunk, zugtunk, míg végre kibeszélve, kicsodálkozva, kifújva magunkat, nagy szomorán szobáinkba széledeztünk. Szobám ablakán lenéztem a kunyhósorra.

Annak lakói, — a diákság arisztokráciája — is éppen úgy mormolt, háborgott, tanakodott, mint mi fenn a demokrata tornácson.

Vörösmarty meghalt...

Persze azt a mai ifjuság el sem is képzelheti, mi volt akkor a nemzetnek egy poeta. Hát még épen — Vörösmarty. Ezernyolczszázötvenötben, az elnyomatás, az elcsüggedés, a közlevertség setét, kietlen napjaiban egy olyan vigasztaló géniusz, a ki a „Szózatot“ irta. Aki a „Vén cigány“-t bugta kétségbeesett véreinek. Kiről köztudalomban élt az áhitat-keltő meggyőződés, hogy csontunkból való csont, husunkból való hus; akit halálba kerestek tüzláng lel kesedéséért, elragadó, nemzeties irányu munkássági küzdelemért.

Oh, felséges sorsa egy halandónak! Imádatserü szeretettel sugároltatni körül egy vérbe fojtott ország törhetetlen lelkéből. Érezni, tudni — mert azt neki lehetet-

len volt nem éreznie, nem tudnia — hogy az ő nevének kiejtése minden igaz honfi előtt egyértelmű volt az imádsággal. Nem lehet tehát csodálni, halálának híre, mint gyászlepel borította lelkületét annak a kollegiumi ifjuságnak, mely édes otthonja családai tüzhelyéről, a sokszor sirásig sanyargatott szülék karjaiból forró hazafiságot, kitörülhetetlen sebek érő emlékeit hozta magával az iskola zordon falai közé. De meg: professzoraink is magyarok voltak...

És ő most meghalt...

Hogy ki miképpen szötte fönta gondolatait a bus téma felett; kinek-kinek meddig borongott lelkén a bánatos megilletődés: nem tudom. Én Kölcsey szavaival élve: „Saját érzelmeimben vonultam össze“. Levitettem magam szegényes dikómra, könnyelven szalmaágyamra és elkezdtem egy elégián gondolkozni:

„Sirjatok óh Muzsák, gyászt öltösetek árva [hazámmal, Mely hü gyámja után könybe merülve [sóhajjt.“

Ezért kaptam Szegedi Sándor professzortól a legboldogabb dicéretet...

közel állanak, különböző kombinációk jelentek meg arról, hogy ki lesz a képviselőháznak és a főrendiháznak kedden tartandó együttes ülésében megválasztandó koronaőr. Értesülésünk szerint ezek a kombinációk távol állanak a valóságtól. Amint ugyanis főrangú körökben hirtelen jár, Széchenyi Béla grófot fogja a király a koronaőri méltóságra első helyen kandidálni s minden valószínűség szerint őt fogja koronaőrnek megválasztani a főrendek és képviselők együttes ülése.

TÁRSAS ÉLET.

A megfordított Jakab.

A népszínház zenekarának egyik német nevű tagja, Róth Jakab, megakartta a nevét változtatni. Lámpával keresett egy jó magyar nevet, de nem tudott találni.

Konti Józsefhez fordult tanácsért.

— Ajánljon nekem egy jó magyar nevet, karmester ur!

Konti gondolkozott pár percig.

— Tudja mit, Róth ur? A sárga csikóban van egy jó magyar név: Bakaj. Válaszsa ezt.

A muzsikuszót fogadott. Mikor a belügyminiszteri engedély már megérkezett és ő az első névjegyet átnyújtotta Konti Józsefnek, a szeretetreméltó karmester rögtön konstataulta:

— Bakaj Jakab! A maga neve visszafelé olvasva is Bakaj Jakab...

VIDÉK.

Véres verekedés. Hajdu-Dorog községben Póth Simon kocsmájába négy odaváló legény tért be. Eleinte csendesen idogáltak a bunda pálinkát, később a pohár mind gyakrabban járta. Ivás közben összepereltek és szó szót követett, mely később csinos botránnyá fajult. A legények közül egyik felszólította társait, hogy most már lássuk, ki a legény a csárdában. Azzal fütykösével szomszédja fejére vágott, kit a vér rögtön elborított. Látni ezt a többi kettő, nekiestek és alaposan elpáholták. A verekedésből valamennyi véresen került ki. A további vérengzést az előhívott csendőrség akadályozta meg. A harcban súlyosan sérült duhaj legényeket, névszerint Nagy Gergely, Urgyán György, Nagy Imre és Gyermán Sándort a csendőrség a véres botokkal együtt átdta a hatóságoknak.

Ritka orvosi honorárium. Mint a Zombor és Vidékében olvassuk, ritka orvosi honoráriumban részesült a minap dr. Antunovics József szabadkai orvos. Egyik betege orvosi honorárium fejében ráhagyta összes földjeit, házat és minden ingó-bingó vagyonát. Ez a honorárium legalább is 30,000 fitnak felel meg.

Diákok a párba ellen. A keszthelyi gazdasági intézetnek hallgatói gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a lovagias ügyeket a jövőben választott bizottságra bízzák, amelynek az lesz a feladata, hogy

ezeket az ügyeket mindenképpen békésen intézze el. A bíróságot, a melyből a tanári karhoz lehet felebbezni, már meg is választották. A határozatot megküldötték az összes főiskoláknak.

Álarcsosok. Ismét rablómerénylet híre érkezik Kecskemétről. Az éjjel egy óra tájban történt, hogy 3 álarcsos rabló betört özvegy Schwartz Lajosné nagyvásár utcai lakatába. Miután az előszobában mindent magukhoz vettek, betörték a szobába s az özvegyre baltával rátámadtak. Az asszony késznek nyilatkozott, hogy a pénzt omdadja, csak kíméljék életét. Közben az özvegy kis leánya kirohant az udvarra, fellármázta a szomszédokat, mire a rablók elmenekültek. Hogy mégis valami nyoma maradjon a látogatásuknak, a baltájukkal több helyen megsértették az ájuldozó asszonyt. A rendőrség erőlyesen keresi a gazembereket, de eddig nem akadt nyomukba.

A haldokló vallomása.

Budapest, decz. 3.

Junius 17-én Hajcsik Jánosné szül. Draveczky Mária, a szikszói puszta juhászának felesége megjelent a főkapitányságnál s elmondta, hogy nővére, Draveczky Juliánna, ki május 20 án Egerben meghalt, halálos ágyán megvallotta neki, hogy 1896 decz. 12-éd a Képiró-utca 7. sz. ház kapujába, itt a fővárosban egy fiugyermeket tett ki, aki az ő törvénytelen gyermeke volt. Azért jött Budapestre, hogy nővéreinek tett ígéretét beváltsa, a gyermeket felkeresse és magához vegye.

A nyomozás folyamán megállapították, hogy a jelzett időben és helyen tényleg találtak egy fiucsecsemőt, melynek pólyájában egy darab papírra az volt írva, hogy a gyermek egy nyomorgó vidéki özvegyé. A fiu neve Gyula. A gyermek rövid idő múlva meghalt, anyját pedig kinyomozni nem tudták.

E közben meglepő fordulat állt be. Kiderült, hogy Draveczky Julia nem lehetett a gyermek anyja, mert sem azon időben, de egyáltalában soha sem volt Budapesten; hanem igenis ezidőtájt Budapesten volt Draveczky Mária, a ki mint cseléd hosszú ideig szolgált itt s a ki jelentést is tett. Megállapították továbbá azt is, hogy Draveczky Mari ebben az időben a Szent-János-kórházban fiugyermeket szült, kit Ignác névre kereszteltek. Azután az anya szüleihöz Szikszóra utazott.

Draveczky Mari írása is meg egyezvén a talált papíron levő irással, kétséget kizárólag bebizonyult, hogy a kített gyermek Marié volt, a kiben most felébredt az anyai szeretet s oly módon akart gyermekéhez jutni, hogy azt elhalt nővére gyermekének adta ki.

A következmények igazat adtak a föltevésnek, mert kihallgatták a füzes-abonyi szolgabírósg utján s teljesen beismerő vallomást tett.

Négy év után az arya elárulta magát. Nehéz büntetés vár reá.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A debreczeni esküdtszék elnöke. Bernáth Elemér a debreczeni kir. ítélőtábla elnöke a következő 1901-ik évre a debreczeni kir. törvénytársaságnál szervezett esküdtszék elnökéül dr. Szűts Miklós törvénytársasági elnököt, állandó helyettesévé pedig dr. Szeőke István bírót nevezte ki.

A debreczeni váltóhamisító asszonyok.

Az utolsó ítélet.

Debreczen, decz. 4.

Több mint másfél év előtt nagy érdeklődés mellett tárgyalták a debreczeni kir. törvénytársaság előtt Suba Jánosné és társai bűzperét, akik évenként át százhuszonhét váltót hamisítottak.

A törvénytársaság ítélete mellett azóta a tábla és most az utolsó fórum, a kir. Curia is meghozta rájuk az ítéletet. Szuronyos börtönörök kísérték a törvénytársaság elé a fogságban levő váltóhamisító asszonyokat s dr. Szeőke István elnök olvasta fel előttük az utolsó ítéletet.

Suba Jánosné, szül. Faragó Zsuzsannát a debreczeni törvénytársaság hat évi fegyházra ítélte. Ezt a kir. tábla leszállította öt évre s most a kuria az öt évi fegyházat hagyta helyben.

Kecskés Sándornét a törvénytársaság három évi börtönre ítélte. Ezt az ítéletet a tábla s most a Curia is helyben hagyta.

Murvy Károlyt a törvénytársaság nyolcz hónapi börtönre ítélte, a tábla és a Curia is leszállította hat hónapra.

Kovács Józsefné a törvénytársaság által mért két évi és hat hónapi fegyház büntetést a Curia is helyben hagyta.

Elek Ferencznét épugy mint a törvénytársaság, a Curia is egy évi és 6 hónapi börtönre ítélte.

Szepessy Sándornéra helybenhagyta a Curia a törvénytársaság által kiszabott két évi fegyházbüntetést. Ugyiszintén Albert Istvánnát is a két évi fegyházat, míg Fogarasi Sándort a Curia is hat hónapi börtönre ítélte.

Az ítélethirdetés után, mivel további fellebezésnek már helye nincs a még szabadlábban levő Elek Ferenczné és Szepessy Sándorné, társaival azonnal a törvénytársasági fegyházba kísérték.

SZÍNHÁZ.

New-York szépe.

— A debreczeni színház újdonsága. —

Milyen leleménynyel, mennyi találékonysággal lehet a *semmit* úgy felcizomázni, hogy tartalmas dolognak lássék, ezt a debreczeni színház újdonsága legékebben bizonyítja. Mert tartalmilag bizony rá lehet mondani, hogy *semmit*. — Mégis sikere volt.

Miért? Mert a meglepetések, színpadi fogások, szívaltozatok tömege tárul a néző elé. — Ezeknek volna még nagyobb sikerük és megis van, de a fővárosban, a hol festői kiállítás, nagy személyzet, ragyogó kosztümök és a darabot domináló ballettel rendelkezhetnek. Etes, a színpad világában jártas szem nálunk azonban csak azt fedezi fel, hogy megfelelő erő és apparátussal, találékony, ötletes rendezéssel mit lehetett volna belőle produkálni.

Erre pedig nagy szükség lett volna. A zene értéke mellett ezen épülhetett volna fel a teljes siker. Mert a darabra magára — ismételjük — még azt sem lehet ráfogni, hogy az élcz valami nagyon röpkednek benne. Csak itt-ott csillámlik meg benne valami, ami az élczhez hasonlít. — Ami komikum van benne, az az öltözékekből, arcfüzetorokból, karrikaturákból áll. A koronként felebredő vidámságot, több tulságosan hosszú, semmitmondó jelenet rongja le. De ezekkel is kibékül a néző, mert csakhamar belevág a mindent kibékítő zene, amely tele van dalammal, ritmussal és melegséggel, sőt talán egy jó adag remiszenciával is. Csak az a kár, hogy ez a dalam már jórészt ismerős a debreczeni közönség előtt, mert míg nálunk az újdonság előadására került a sor, addig élelmes zenekaraink nyakra-főre lejátszották minden számottevő darabját.

A hat kép mozgalmait lehetetlen hiven leírni. A kifigurázott erénycsöszök hadseregének szereplése adja meg a darab gerinczét. Harry, fia egy amerikai milliomosnak, a ki főnöke az erénycsöszök egyesületének. A fiu elakar venni egy kilencz férjtől elvált primadonnát, mikor váratlanul megérkezik az apa, a nagy erénycsösz és kitagadja a fiát; majd helyette leányának fogad egy leányt, a kit a New-York szépe-nek neveznek. A leány beleszeret Harryba, Harry a leányba. A többit könnyű kitalálni. Egymáséi lesznek.

A librettó untat, a zene helyette villogoz. Csak a darab vége felé bágyadt már el kissé a publikum, de némi rövidítéssel ezt is ki lehet kerülni.

Az előadás egyes részeket kivéve, kielégítő.

Blaháné a királynál.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, decz. 3.

Ő felsége a király ma délelőtt fogadta az általános kihallgatások során Blahánét, aki a koronás arany érdemkeresztet jött megköszönni, melylyel őt a felséges ur nemrég megünnepeelt jubileuma alkalmából kitüntette. A király igen kegyesen fogadta a nagy művésznőt, ki e szavakkal köszönte meg a királyi kegy nyilvánulását.

— Felséges Ur, mély hódolattal köszönöm magas kitüntetését, melyben részesített. E kis kereszt lesz a jövőben talizmánom.

— Nagyon örülök, hogy ezzel a nagyon megérdemelt kitüntetéssel örömet szerezhettem Önnek — válaszolt a Felsőség barátságos mosolylyal.

A ki ály azután az ő barátságos, szívélyes modorában beszélgetett egy kis ideig a művésznővel, kinek kijelentésére, hogy már 30 éve színésznő, mosolyogva jegyezte meg.

— No!... ez az idő igazán nem látszik meg rajta!

Mikor a kihallgatás után Blaháné kocsijába ült, hogy lakására térjen vissza, nem birt tovább magán uralkodni, szemei könnyekkel teltek meg s hangos zokogásban tört ki. Az öröm, a boldogság könnyei voltak ezek, melyeket a magyar király barátságos jóindulata, kegyessége csaltak ki a legnagyobb magyar művésznő szemeiből.

Blahánét a délelőtt folyamán sokan felkeresték gratulációikkal, kiknek aztán meghatott hangon beszélt el a művésznő azt a kegyes fogadtatást, melyben őt királyunk részesítette.

ÚJDONSÁGOK.

* A képtárlat bezárása. A debreczeni képtárlat bezárása tegnap délután történt meg. Az ünnepélyes aktuson jelen voltak a védnök főispán, a tanács tagjai, Dobieczki Sándor máv. üzletvezető, Lestyán Adorján kir. közjegyző. Németh Lajos festőművész mondott köszönetet a főispánnak, hogy a védnökséget elvállalta s ezzel már biztosította a kiállítás sikerét. Gróf Degenfeld József főispán válaszában elismerését fejezte ki Német Lajosnak a kiállítás létesítése felett s miután az ő főrendezői érdemeit méltányolta, a kiállítást bezártnak jelentette ki. Zúgó éljenzés közt vonultak ki azután a tárlatról, melylyel eredményes sikert értek el.

* A főszámvevő helyettese. Szabó József, Debreczen város érdeemes főszámvevője szabadságra ment s úgy lehet, hogy megrongált egészsége miatt nem is végzi tovább nehéz tisztségét. Helyettesül Roncsik Lajos kulturatanácsnok neveztetett ki. Mivel azonban Roncsik Lajos ez idő szerint betegen fekszik, felgyógyulásáig ez irányban Vecsey Imre tb. főjegyző helyettesíti.

* Képek árverése. A debreczeni képiállításán összesen hét képet sorsoltak ki, de eddig csak öten jelentkeztek nyereiméneikért. A rendezőség úgy intézkedett, hogy a még kisorsolt két képet, ha a nyertesek, ma kedden estig nem jelentkeznek elérverezik. Az árverés ez esetben csütörtökön délben történik meg s a befolyt összeget a debreczeni lelenczház javára fordítják.

* A debreczeni gazdasági egyesület választmánya december 9-én délelőtt tíz órakor, a gazdasági tanintézet első számú termében választmányi ülést tart, amelynek tárgyai a következők: 1. A gazdasági egye-

letek országos szövetségébe az 1901-ik év január hó 1 től kezdődő 3 éves ciklusra 5 tag választása. 2. A „Gazdák Biztosító Szövetkezete“ ügyében előterjesztés. 3. A gabona határidőzlet szabályainak módosítása tárgyában a Bihari, Aradi és Sáros-megyei gazdasági egyesületek javaslatai tárgyában határozat. 4. Folyó ügyek. Indítványok.

* A műpártoló-egyesület előkészítő bizottsága ma d. u. 5 és fél órakor kezdi meg működését, mely alkalomból a következő meghívást bocsátotta ki a bizottság elnöke: Az alakulóban levő műpártoló-egyesület előkészítő bizottsága f. hó 4-ikén kedden d. u. fél 6 órakor tartja a város háza kis tanácstermében első ülését, melyre t. czimzett urat tisztelettel meghívom. Debreczen, 1900. december 3. Dr. Csikos Sándor az előkészítő bizottság elnöke. A társadalom különböző jeleseiből egybehívott tagokon kívül a helybeli művészek is meghívást kaptak, hogy az előkészítés munkájában részt vegyenek.

* Zsebmetszés fényes nappal. Tegnap délután 4—5 óra között Ujlaki István helybeli lakos a Páris kávéházból hazafelé tartott. Utközben valamelyik élelmés zsebmetsző a köpönyege zsebéből elcsente a tárczáját, melyben negyvennégy korona volt. Ujlaky jelentést tett bosszantó esetéről és a rendőrség nyomozást indított az enyveskezű, ismeretlen férfi ellen.

* Az öngyilkos őrmester temetése. Toronyi Józsefet, az öngyilkossá lett honvédszázados őrmestert tegnap délután temették el a honvédkórházból. A temetés nagy közönség jelent meg, de a gyászolók közül csak a menyasszonya és an ak családja állott a ravatal körül. A ravatalon két diszes koszoru volt. Az egyiket bánatos menyasszonya helyezte rá, a másikat bajtársai ezzel a felirattal: „Felejtethlen bajtársuknak a 2. honvédszázad őrmesteri kara“. Mitrovics Gyula ev. ref. lelkész tartott gyászbeszédet, amely után megindult a gyászmenet a katonai temető felé. Az őrmester temetése a legszigorubb katonai szabályok szerint ment végbe. Két szakasz huszár vonult ki gyalogosan. A katonazenekar nem vonult ki, mert a reglama szerint öngyilkosokat ilyen parádé nem illet meg.

* Választások az izr. hitközségnél. Jövő év Január havában fogja a debreczeni izr. hitközség az új választásokat megejteni, ezen választásokon az alapszabályok 5. §-a értelmében csak azon hitközségi tagok fognak választási joggal birni, kik 1900. évi június hó 30-ikáig esedékes kulturadó és kegyadományi tartozásaikat kifizették. A hitközség előjárósága által kitűzött és minden egyes hátralékkal közölt fizetési határidő ugyan a mai napon lejárt, de alulírott választási bizottság lebetővé ahaván tenni minden egyes hitközségi tagnak, hogy a legközelebbi választásokon szavazati jogát

gyakorolhassa, a fizetési határidőt f. 1900. évi december hó 20 ik napjának déli 12 óráig meghosszabbította és erről az összes hátralékos tagokat ez uton értesíti azzal, hogy a választási jog gyakorlását gátló hátralékait fenti határidőn belül a jegyzői irodában (József kir. herceg utca 26. sz.) délelőtt 10—12 óráig annál is inkább kifizeti sziveskedjenek, mert ellenesetben a folyó hó 20 án véglegesen összeállítandó választói névjegyzékből kifognak hagyatni.

* **Öngyilkos ifju.** Margittay Sándor volt rendőrkapitány fia, Sándor, a ki az iparegyesületi takarékszövetkezeti zálogházában mint gyakornok működött, tegnap reggel ösvegy édes anyja Darabos utcza lakásán szíven lőtte magát. Az ifju előtte való este a sz. házban volt, előadás utáni nyugodtan tért haza és senki sem gyanította, hogy milyen sötét szándékai vannak. Reggel, mikor édes anyja kiment a szobából, a párnája alá rejtett revolvert elővette és szíven lőtte magát. Két levelet találtak a párnáján. Az egyikben édes anyjától bucsuzik, a másikban Király István zálogházi becsüstől, aki előtt adósságait jelzi öngyilkossága okául. Az öngyilkos ifjut holnap délután temetik.

* **A hentes és mészáros ifjuság bálja.** A hentes és mészáros ifjuság tavaly megmutatta, hogy milyen minden ízében magyaros mulatságot tud rendezni. A derék ifjuságot törekvésében megérdemelt pártfogásban is részesítette a közönség s igen sokan vettek részt a táncvizálmón, amelyről a legkedvesebb emlékekkel távoztak. A hentes és mészáros ifjuság a farsang folyamán ismét rendez táncvizálmot s erre már az előintézkedéseket meg is tette. A rendező bizottság elhatározta, hogy a bált január 26-án a Bika szálloda disztermében fogják megartani.

* **Elveszett notisz.** Vasárnap d. u. a szinbázban a karzaton elveszett egy notisz irományyal. A szives megtaláló kéretik, miután ugy sem veheti semmi hasznát, szolgáltatná át Kigyó u. 9. szám alá.

* **A képkiallítás nyertesel.** Tegnap már említettük, hogy a képkiallítás sorsjátékán kik nyertek képeket. Ezekhez jönnek az újabb jelentkezők: *Wolafka* Katicza kisasszony, aki a „Balaton partján“ című olajfestményt nyerte meg. *László* Albert, a ki az Aggházi „Esthangulat“ című képét és *Kis* András vendéglős, aki az Egyeváry „Csendélet“ című képét nyerte meg.

* **Olcsó havannák.** A napokban hire jött, hogy a szivarok megfognak drágulni. Egészen eilentéses hír érkezik Kuba szigetről. Ott ugyanis az ideai dohánytermés ropant bőségesen ütött ki, a minőség pedig oly jó, mint évek óta soha. Átlag 400,000 bál termett eddig, idén azonban 510,000 bál teljesen első minőségű. Ennek értékét szakértők 17.125,000 font sterlingre becsülik.

* **Elveszett tegnap este Piacz utca 42. számú háztól a Bika szállodáig menve egy nagy domboru ezüst érem-brostü.** A szives megtaláló — mivel egy régi kedves emlék volt — nagy jutalmat kap Piacz u. 42. I. em.

* **Dalestély és társasvacsora.** A debreczeni Petőfi dalkör, ez a fiatal s már is sikerekkel dicsekedő dalosegyesület decz. 30 án dalestélyt rendez társasvacsorával egybekötve. A dalestély előkészítése ügyében a dalegylet választmányja Komlóssy Arthur elnöklete alatt már a napokban ülést tart.

* **Letartóztatás utazás előtt.** A József főherceg-utca 20. szám a lakó Cvengeri Márton tegnap este feleségével eltávozott hazulról egyik ismerőséhez. A lakás felügyeletével Csuka Juliánna nevű cselédjüket bízták meg, ki ennek nagyon megörült, mert a fejében már régóta forralt tervét látta megvalósulni. Mielőtt gazdája eltávozott volna, takarított a szobában, már ekkor terve kivitelén gondolkodott. Az ablakokat nem zárta be, hanem csak behuzta s mikor egyedül maradt a lakásban, kinyitotta és ezen keresztül hatolt be a szobába. A szekrényekben lévő 46 korona készpénzt, egy aranyórát, 4 gyűrűt, többféle ruhaneműt magához véve megszökött. Csengeriek csak későn tértek hazá s azonnal jelentést tettek a rendőrségnél. Egész éjjel keresték, de nem tudták elfogni. Tegnap reggel Cvengeri a vonathoz is kiment, hol a leányt — ki éppen utazni akart — felismerte és elfogatta.

* **Kávéházmegnyitás.** Rosenberg Simon a Sas-utcza Baross kávéházat ujjonnan átalakította s a renovált helyiségét ma, ünnepelesen, elsőrendű zenekar közreműködésével megalajta. Ez alkalomból kéri a közönség szives támogatását.

* **Elveszett női arany óra.** Tegnap d. u. 3 óra tájt Szent-Anna utcza tól a Piaczon menve Bosznay üzletéig elveszett egy női arany óra. A becsületes megtaláló jutalmat kap, ha Kandia utca 14. szám alatt átszolgáltatja.

TÁVIRATOK.

A király a műcsarnokban.

— Távirati tudósítás. —

A király ma délután egy órakor a műcsarnokhoz kocsizott az ideai képtárlat megtekintésére.

Az előcsarnokban a művészek élén Wlassics Gyula kultuszminiszter várt a Felséges urra, ki kijelentette, hogy örömmel jött el a magyar festőművészet haladásáról meggyőződést szerezni.

A miniszter kalauzolása mellett Ő felsége tüzetesen megtekintette az összes kiállított képeket és szoborműveket. A Kerustock portrajtjánál megkérdezte, hogy kit ábrázol a kép. Wlassics sietett a válaszal, hogy az Pichler Győző ellenzéki képviselő s igen jól van eltalálva.

Türr tábornok arczképe elé érve, a király csodálkozásával fejezte ki, hogy a tábornok egy cseppet sem öregszik.

— Annyira nem öregszik — válaszolta Wlassics — hogy folyton harcziasszellemű czikkeket ír.

— Persze ismét Krüger és a burok mellett — mondá mosolyogva a király.

A Jókainé arczképe előtt megkérdezte a Felség, hogy vajjon az a mostani felesége-e a költőnek. Wlassics igenlő válaszára megkérdezte továbbá:

— Ugy e bár nagyon fiatal?

— Alig husz éves, Felség — válaszolta a miniszter.

A király mosolygott.

Tüzetesen megtekintette a Köllő Miklós Kossuth-szobrát is és megkérdezte, hogy e szobor nagyban fel van-e már állítva valahol. E kérdésre Zala György szobrász válaszolt, elmondván, hogy nemrég leplezták le Marosvásárhelyen.

Ő felsége végül elismerését fejezve ki a látottak fölött, elhagyta a műcsarnokot s kocsijába ülve elhajtatott.

Pénzhamisító fényképész.

Pécs, december 3. Óriási feltűnést keltő letartóztatás történt ma Pécsen. Kovács jóhírnevű fényképészt tartóztatták le a feleségével együtt bankjegy hamisításért. Mikor a rendőrség Kovácséknál megjelent, az aszszonynak még volt ideje a rendőrök szemeláttára egy csomó hamis tíz forintost a tűzbe dobni.

Krüger utja.

Brüsszel, december 3. Liégeből jelentik, hogy ma ott nagy angol ellenes tüntetések voltak. A tüntetők — kik mintegy hatezren voltak — betörték az angol konzul lakásába s a konzul fiát a karján meg is sebesítették.

Berlin, december 3. Krüger ma Herbesthalból a következő táviratot intézte Vilmos császárhoz:

„Midőn Németország földjére lépek, szívem arra ösztönöz, hogy Felségedet baráti érzelmeimről és tiszteletteljes hódolatomról biztosítsam.“

A táviratra a császár főudvarmestere válaszolt a következőképen:

„A császár Ő felsége nagyon sajnálja, hogy már megtett intézkedések gátolják abban, hogy ez idő szerint elfogadjon Krüger elnököt.“

Az angol lapok, valósággal ujjonganak örömben, hogy Vilmos császár nem fogadja Krügeret.

Csatai Zsófi meghalt.

Budapest, december 3. Marosffy Sándorné Csatai Zsófia, a népszínház kitűnő komikája ma délután egy órakor hosszas szenvedés után mellrákban meghalt. A jeles színésznő halála az egész fővárosban általános részvételt keltett.

Egyetemi ifjak a királynál.

Budapest, december 3. Az Egyetemi Kórházegylet elnöksége ma délelőtt az általános kihallgatás során audiencián volt a királynál. A küldöttség tagjai voltak: Z embéry István elnök, Hindy Zoltán, Khuen-Héderváry Sándor gróf, Festetich Sándor gróf és Kállay Tibor. Zsembéry István lelkes hangon beszéddel üdvözölte a királyt és arra kérte, hogy kegyeskedjék az államsorsjáték egy hányadát az egyetemi kórházegylet és építendő üdülőház javára engedelmesszenni. A király kegyesen fogadta az egyetemi ifjakat és a beszédre ezt válaszolta:

— *Én is igen hasznosnak tartom az üdülő-ház fölépítését. Szívesen pártolom kérésüket és biztosítom Ö, őket atyai jóakaratomról.*

Majd a küldöttség tagjaihoz beható kérdéseket intézett a kórházeget és üdülőház dolgában — és több percig tartó beszélgetés után — kegyesen elbocsájtotta őket.

A király Budapesten.

Budapest, december 3. Ő felsége ma reggel 6 óra 5 perckor Gödöllőről a fővárosba érkezett s 10 órakor általános kihallgatást adott. Fél 1-kor kihajtatott az Uj Műcsarnokba. Öt órakor udvari ebéd volt. A felség ezuttal végleg elhagyta Gödöllőt s holnap, kedden este 9 óra 30 perckor Bécsbe utazik.

Horánszky belügyminisztersége.

Budapest, december hó 3. A Horánszky Nándor belügyminisztersége ismét komoly alakban kerül felszínre. Ezuttal a „Magyarország“ jelenti, hogy e kinevezés már csak napok kérdése.

Küldöttség a Házban.

Budapest, december 3. A kolozsvári nemzeti színház dolga úgy látszik dülöre jutott, jól lehet, a bérlet sorsa még nem dőlt el. A kolozsvári nemzeti színház művészgárdája tegnap Kolozsvárott gyűlést tartott, és ennek egy küldöttsége dr. Janovics Jenő művezető igazgató, Bónis Lajos, Dezséry Gyula művészekből ma tiszteltgett Széll Kálmán miniszterelnöknél és Hegedüs Sándornál, mint Kolozsvár egyik képviselőjénél. A miniszterelnöknél dr. Janovics Jenő terjesztette elő a művészek kérését, kifejtette, hogy nem személyek mellett, vagy ellen jöttek tüntetni, csak tisztázni a kolozsvári nemzeti színház művészi érdekében jöttek azzal a kéréssel, hogy a kormány ne engedje vállalkozó kezébe a nemzeti színházat, mert tapasztalatból tudja a kolozsvári színházgárdája, hogy vállalkozó regime alatt mindig kizsákmányolták őket. Azt kéri a kormánytól, hogy bárkinek vezetése alá kerül is a színház, az új bérlet kötelezze számadásra a subvenció dolgában. A miniszterelnök nagy kegyességgel fogadta a küldöttség kérését, egyben megbizta dr. Janovics Jenőt, járjon el a színházügyi ügyek referensénél, Bezzeredy Victor miniszteri tanácsosnál, és ezt a szempontot, mint a miniszterelnök határozott feltételét a bérleti szerződés megkötésénél első helyen érvényesítse. Hegedüs a legnagyobb készséggel megígérte a támogatást, de megjegyezte, hogy tudomása szerint a mostani pályázó Bölönyi visszavonta ajánlatát, Feilitsch báró orsz. képviselő szintén megígérte

támogatását. Kolozsvárról sürgönyzik, hogy Bölönyi intendáns nem vonta vissza ajánlatát.

Tőzsde.

Goldstein Mór debreczeni bankiroda tudósítása. Buza 1901 áprilre 7-48. Buza 1901 októberre 7-66. Tengeri 1901 májusra 4-92. Erős vételekre szilárd,

VEGYES.

Egy hógörgeteg áldozatal. Cuneo felső-olaszországi városból jelentik, hogy egy hógörgeteg kilencz katonát, kik Talegna erődéből Poppino erődbe igyekeztek, maga alá temetett. Az egyik katonát reménytelen állapotban húzták ki a hó alól, a többi többé kevésbé súlyosan megsebesült.

Gyilkosság. A zalamegyei Becska községben november 30 ikán Biró József, egy jómódu gazda fia és Kósa György szolgálégy Domina János házában beszélgetés közben szóvitába keveredtek. E közben a gazda fia a szolgálégyt hitvány embernek nevezte. E miatt Kósa György, aki időközben kihékülést színelte, társát kicsalta az udvarra és ott egy fejszével úgy fejbevágta, hogy a szerencsétlen legény szörnyet halt. A gyilkost a nagykanizsai törvévszék fogházába kísérték.

Felfüggesztett főszolgabíró. Amint pozsonyi tudósítónk sürgönyzi, a miniszterelnök, mint belügyminiszter jóváhagyta Vay Dénes báró főispán határozatát Kiss Vilmosnak, a zsarolással vádolt nagyszombati főszolgabírónak felfüggesztésére nézve és elutasította Kiss fölébvezését.

Öngyilkos tanító. Molnár Gyula szanyi róm. kath. tanító, a cziráki főtanító fia, szobájában halántékon lötte magát és szörnyet halt. A szerencsétlen fiatal ember még csak 22 éves volt. Tették oka szerelmi bánat.

Támadás az erdőben. Szent-Gotthárdról jelentik: Tóth Ferencz kapornaki községi bíró a minap Hári Ferencz és Jankó kapornaki lakosokkal Szentgotthárdról hazafelé jövet az alfalusi erdőn elfogta Tamásó János szalafőp. tyérszegei lakost, a ki két nővel viaskodott, az egyiknek felső lábcsőjét, a másiknak pedig karját szurta keresztül. A dühöngő ember a kezében levő nyitott késsel a bírót is leakarta szurni, hogy tettének ne lehessen tanuja.

Sikkasztó igazgató. Belgrádi tudósítónk táviratozza, hogy Neszterovics Jován, a zajcsári gimnázium igazgatója tizenkétezer dinár állami pénz elsikkasztása után megszökött. A sikkasztó igazgatót körözik.

Tizenkét betörés

— Saját tudósítónktól. —

Bács Tapolya lakosságát egy idő óta az események egész sora tartja izgatottságban. Nem mulik el nap, melyen vagy betörésről, gyilkosságról, rablásról vagy orvátámadásról ne kerülne újabb hír. Így nemrég egy éjjel tizenkét helyen törtek be és vittek el, ami kezükügyébe került: csizmát, dohányt, ruhát s más egyebet. Vasárnap reggel Kupsai Antal ludkereskedőt támadták meg a határban, a zentai uton; pénzét elvették, őt

magát pedig feleségével és kocsisával együtt — a lovakat sem kímélve meg — félholtra verték.

Kisebb betörések, mint az égyeneműek elhordása, fel sem tűnik már. Gondoskodnak néha humorról is, midőn például léguóbb egy gazdának ólából elvitték hizájának felét, — a másik felét meg vigasztalásul ott hagyták.

Mi természetesebb tehát, minthogy az egész közönséget izgalom szállja meg. A rendőrség pedig tehetetlenül áll a betörőkkel szemben: legalább eddig egyetlen tettest sem sikerült rajta kapnia. A jobbmódu lakosok csoportokat alkotva, tizen-tizenketten éjjeli baktort fogadnak portájuk őrzésére. Különbö meg van az egésznek az iparral nézve a jó oldala is, amennyiben a vaskereskedő annyi revolvert adott már el, hogy ismételt rendelkezések dacára is alig képes a nagy keresletnek eleget tenni.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Rozsdafoltok ellen. Aczél tárgyak tisztításához, melyek megrozsdásodtak, vegyünk egy darab viaszt, melyet egy darab vászonra kötünk. Ezzel a megmelegített aczél tárgyat addig suroljuk, mig nem rajta egy vékony viaszréteg képződött. Aztán gyapjurongyot porhanyított sóba mártunk és a viaszt erősen ledörzsöljük az aczél felületéről. Ezzel aztán a rozsdafolt is eltűnik.

Gyümölcsfoltok a kézről. Egy tanácsot adhatok, melyet nemrég a véletlen adott nekem. Ugyanis almát hámoztam s miután mindig 2-3 napig fekete szokott lenni utána a kezem, ha akárhogy mostam, dörzsöltem is, most — igazán a véletlen sugta, hogy úgy tegyek — először egy kis langyos tejben mostam meg s kezem helyett a tej lett fekete és ezután mostam meg vízben. Azért ajánlom kedves olvasótársaimnak, ha valami gyümölcsessel bántak, először mossák meg kezüket tejben s csak azután vízben. Sz. Gy.-né.

HÁZTARTÁS.

A függönyök sárgára festése. Tejben főtt sáfrányt vízhez vagy a keményítőhöz teszünk, mig a próba a kívánt szint adja. Főtt hagymahéjjal is pótolhatjuk fenti célra a keményítőt. Más krém szín a valódi „nankin“: 1 liter víz kell a festék egyenletes feloldáshoz, 1 gr. timsóval vagy boraxsal pótolva. E keverékben kb. 10 perczig hagyjuk a függönyöket, illetve ebben nyomkodjuk meg és keményítés előtt megszáritjuk. Tartós színűek

Tapéták tisztítása. Ez legjobban úgy eszközölhető, ha finelldarabot zablisztbe mártunk és vele a tapétákat ledörzsöljük.

CSARNOK.

Debreczeni boszorkányok.

— Regény. —

Irtta THAN GYULA.

(Folytatás.)

Horláth ezután megkérdezte:

— És miben nyilvánul ez?
— Mindjárt megtudja — válaszolta az anyóka, — csak először feleljen a kérdéseimre.

— Kérdezzen hát.

— Komolyan nősülni akar?

— A legkomolyabban.

— Szívéből szereti azt akit feleségévé óhajt tenni?

— A szivemből.

— Látja, ebben kételkedem, mert Dalidai Málikát és Mikikét is elakarta venni. Akkor is az hitte, hogy nem tud nélkülök megélni és lássa kiheverte szépségesen a szivén esett fájdalmat. Ki fogja heverni ez is.

— Mit akar ezzel mondani anyókám?

— Azt, hogy ne vegye el feleségül, akit most kiválasztott.

— Ilyen balgaságra már nem nyerhet meg...

— Pedig ennek meg kell történnie, még pedig jövő nyugalma és boldogsága érdekében.

— Éppen a nyugalmam és boldogságom érdekében kell őt feleségül vennem. Nagyon szeretem. Érzem, hogy nélküle nem tudnék megélni. Nyugalmam csak úgy biztosítom, boldogságomat csak akkor lelem fel, ha őt feleségül veszem.

— És ki ő?

— No látja anyókám, most megfogtam magát. Hogy kérdezheti ezt tőlem? Hiszen, ha nem tudja, hogy kit akarok feleségül venni, miképpen állíthatja, hogy az boldogságom megrontója lesz.

— Csak hallani akartam nevét az ön szájából is. De mert nem mondta meg, hogy megbizonyítsam, miképp nagyon jól ismerem választottját, megmondjam a nevét.

— Nos?...

— Dalidai Karolin.

— Tudja?... — kérdezte csodálkozással Horláth.

— Jól ismerem! Ismerjük mind. Tudom azt is, hogy önhöz elmenne feleségül, de nem azért mert szereti.

— Hát?

— Hát azért, mert ön dusgazdag.

— Másat szeret talán?

— Másat.

— Kit?

— Azt még e perczben nem mondatom meg. Annyit azonban elárulhatok önnek, hogy választottját, már egy év óta szereti.

(Folyt. köv.)

Dr. Szenes Zsigmond

egyetemes orvostudor,

a bpesti Bródy J. gyermekkórház volt másod-orvosa

3 évi kórházi gyakorlat után, mint gyermekorvos speciálista

városunkban telepedett le.

Rendel

BIEDERMANN J. palotában (Piacz-u. 42.)

Reggel 8—1/2 10. délután 2—4-ig.

SZINLAP.

Ma, kedden „A” bérletben:

New-York szépe.

Nagy amerikai operette 6 képben.

S Z E M É L Y E K :

Bronson Habakuk, az erényesd-
szők egyesületének elnöke Sziklay M.
Bronson Harry, a fia — Környei B.
Kurt von Mordkerl — Nagy Gy.
Snifkins, színigazgató — Csatár Gy.
Cora, leánya, az operatársaság
primadonnája — F. Kállay L.
Kenneth Mugg, az operatársaság
komikusa — Karacs Imre.
Ratsi Ratatu gróf) — Szathmáry Á.
Patsi Ratatu gróf) — Tanay F.
Frikot, francia szakács — Országh B.
Fifi, a leánya — Perényi M.
Twiddles, hadnagy az egyesült
államok kolóniában Péchy L.
Violet Gray, káplár az — Bödi Ella.
üdvhadseregben —
Pansy Pint — K. Galyasy P.
Sheep, lelkész — Odry Árpád.

Holnap, szerdán „B” bérletben:

New-York szépe.

Minden 3 nap változott, új képsorozat a

PHOTOPLASZTIKONBAN

városi bérházépületben.

Kedd 4., Szerda 5., Csütörtök 6. a Lajos ba-
jor király diszkasztélyai, mint: Linderhoff,
Berg és Neuschwarstein.

Péntek 7., Szombat 8., Vasárnap 9.

Franciaország.

mint: Páris, Lyon, Versailles, Mentone, Rouen,
Toul, Szt. Johan de Luz, Bordeaux, Marse-
ille, Orleáns, Nimes, Tours, Monaco.

Olaszország.

Róma, Velence, Florenz, Pompej, Sorrent és
Capri mind nevezetességeivel.

Belépti díj: 40 fillér, vasárnap 20
fillér, deákok, gyermekek, katonáknak 20 fillér
nyitva egész nap.

Bővebbet a falragaszokon.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséget
értesíteni, hogy üzlethelyiségemet 1900.
október 29-én

A Simonffy-utcai városi bérházba
a saroktól 2-ik bolt

helyeztem át.
Az őszi és téli idényre érkezett
nagyválasztéku divatos bel és külföldi
gyapluszőveteket, színes atlasz és ad-
riákat, valamint őszi és téli maradék öltö-
ny szöveteket rendkívül olcsó árak mel-
lett árusítom.

KLEIN JAKAB

POSZTÓKERESKEDŐ

HIRDETÉSEK

jutányos áron

felvétetnek a kladóhivatalban, főtér Bledermann-p.

CZICZÓ LAJOS

cipész. Debreczen Piacz-utca 12.
Stenczinger ház

Ajánlja dusan berendezett

Saját készítményű

czipő raktárát. A közelgő őszi idényre
nagy választékban vannak raktáromon
férfi, női, gyermek czipők valamint
tisztí lovaglő, vadász csizmák, víz-
hatlan valódi orosz bagaria bőrből,
különösen figyelmébe ajánlom az iparos
és munkás uraknak, házilag felügye-
letem alatt készített erős, munkás
czipőimet, melyeket a legjutányosabb
árban felelőség mellett bocsátok a
nagy ér. köz. rendelkezésére.

Megrendeléseket a legrövidebb idő
alatt, a legújabb divatszertint készítek.
Cziczó különlegességemet a nagy é.
köz. ég figyelmébe ajánlva.

Baradtam tisztelettel fenti

Vállalkozásra felhívás.

A cs. és kir. katonai kincstár
mintegy 160000 korona költség en-
gedélyezése mellett Debreczenben ka-
tonai fogházat és hadbírószági épületet
akar magán vállalkozás útján emel-
tetni.

Az épülethez telek adása is szükséges
s a felépítést egészen a vállalkozó tar-
tozik teljesíteni.

Az épület használata 25 évig
biztosítottatik s bérfizetés gyanánt a
befektetett tőke 6% a helyeztetik ki-
látásba.

A tervek s egyéb vonatkozó
iratok a városi Tanács katonai és il-
letőségi ügyosztályánál (Városház, eme-
let 17-ik szoba) a hivatalos órák alatt
megtekinthetők s az ajánlatok f. évi
december hó 15-ig ugy. noda be-
adandók.

Debreczen szab. kir. város Taná-
csának 1900 november 27-én tartatott
üléséből.

A városi tanács.

Legolcsóbb beszerzési forrás!

Gyermek játékokat

ugyszintén

Karácsony és újévre

alkalmas disztárgyakat

legnagyobb választékban
ajánl

SCHWARZ M. L.

Főpiacz, Schéffer-háza, a
posta mellett.

Alapítotott 1883-ban.

Pontos kiszolgálát.

Francia babák 20 kről. kezdve

Apró hirdetések.

Díja: 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szög 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

700 koronáért kellő biztosítókkal egy év mulva 800 koronát adok. Czim a kiadóhivatalban.

Férfi vagy nő! Kereshet npona 3-5 forintot, esetleg alkalmazást kaphat Klein Baniel könyvkereskedésében, Halköz.

Kitünő hatásu bedörzsölő szer csusz, köszvény és derékfájás ellen, ránduális vagy hülés okozta ideg és izomfájdalmakat biztosan megszünteti a ma már nagy elterjedtségnek örvendő **PARADICSOM-SZESZ**. Nagy üveg 2 korona, kis üveg 1 korona. Kapható a **Korona Gyógyszertárban**. Péterfia-utca.

Veszek ócska vasat és mindenféle fémeket legmágasabb árban, eladok cséplőgépre és vasajtókat.

Téli blouzok velez és flanelből fel-fűnő olcsó árban beszerezhetők **Márton Gyula** férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett.

Valódi Brázay sóborszesz eredeti gyáráron kapható **Deutsch Lajos** fűszerkereskedésében.

40 éve fenálló jó forgalmu **fűszer csemege üzlet** kedvező feltételek mellett eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Értesítés. Időnként megjelező **Autografirozott közleményeket** adok ki, s akik a költségekhez tetszés szerinti összeggel járulnak: azok czimére megküldöm. Budapest V. Sas-utca 7. sz. **Demjén József**.

Kóser szalámi és virsli üzletemet áthelyeztem **Hatvan-utca 6-ik szám** alá **Deutsch Albert** kereskedésével szemben, naponta friss virsli olcsó árban. **Fisch**.

Első debreczeni ruggyanta, bélyegző-gyár és véső műintézet **KRAUSZ JÓZSEF** készít mindenféle bélyegzőket, gyorsan, pontosan és olcsón. Debreczen, Kossuth-u. 7. sz.

Egy jó karban levő pedálos czimbalom olcsón eladó. **Kut-utca 30.**

Uj kefe és meszelő raktár **Szücs Imre** Hatvan-utca 9. Ajánlom dusan felszerelt raktáromat **Hazai gyártmányu ruha** haj és fogkefében, továbbá mindenféle háztartási és ipari kefeárakban és ecetekben.

Egy kereskedelmi esti tanfolyamot végzett fiatal ember irodába ajánlkozik. Czim a kiadóhivatalban.

Hazai gyártmány! a legkitűnőbb anyagból férfi, női- és gyermekecipők saját czipőgyáramban kizárólag honi iparként készített kiváló nagy czipőraktáramban csakis saját gyártmányom árusítatik. Az árukitűnőségéről, valamint az árak olcsóságáról kezeskedem **Nemes Gábor** cipész a városházzal szemben.

Ügynök kerestetik egy új sokszorosító oladására. Czim a kiadóhivatalban.

Kerestetik bérbe egy 500 - 50 holdasbirtok (1200 □-öl holja) **Bővebbet Vágó Andor** utóda czégnél főtér.

Paplanokat és matraczokat legjobb minőségben, legszebb kivitelben jutányos árak mellett készít: **Klein Lipót** Széchenyi-utca 20 szám.

Kényelmes uri lakás 4 szoba, 1 előszoba, 1 pincze szoba, 1 nyári lugas mellékhelyiségekkel **Füvészkert-utca 22 ik szám** alatt azonnal kiadó. Értekezhetni: ugyanott a háztulajdonos helyettesével **Singlár Gyula** ural.

Lakodalmakra, mulatságokra uri vagy polgári házakhoz ajánlom főzésre, sok évi gyakorlatom által a legkényesebb igényeknek is megfelelek. **Király Béláné** főzőnő **Csapó-u. 50.**

Bádigos műhelyemet **Bethlen-utca 40. szám** alá helyeztem át és minden szakmába tartozó munkát és javítást a legjutányosabb árban elvállalok. Tisztelettel **Kulcsár Antal**.

Sövényi István **Piac- és Szent-Anna-utca sar**kán, készít a legujabb divat szerint öltönyöket, vasuti- és egyenruhákat szolid és pontos kiszolgálás mellett.

Sima szőlővessző peronospora, lisztharmat és és jégverésmentes, őszi szállításra a következő fajokban kapható **Kardos László** sétakerti csemege szőlőtelepéről:

Fehér Chasselas	1000 drb.	6 "
Piros Chasselas	" "	8 "
Chasselas de Fontainbleau	" "	8 "
Raisin de Calabre	" "	16 "
Paszatutti	" "	12 "
Muscat Alexandrion	" "	16 "
" Lunel	" "	6 "
" Frontignan	" "	16 "
" Hamburg	" "	16 "

Köhögés ellen **Pemetefü** czukorka **Borssy** czukrázdába kapható egy doboz 20 fillér.

Legalkalmasabb karácsonyi ajándék férfiak részére **Schwartz Dániel** dohányzóeszköz különlegességi üzletében kaphatók.

Karácsonyi faragott diszajándéktártyák különféle czélra és kivitelben előrajzolt, vagy himzett betéttel kaphatók **Füstös testvéreknél**, **Stenczinger-házban**.

Glazé-keztyük tisztítását jutányos áron vállalom. **Péterfia-u. 37.**

Katona keztyük mosása javítás-sal együtt párja 16 fillér (8kr.) **Péterfia-utca 37. szám.**

Vas árukészletemet

mélyen leszállított árban bocsátom forgalomba, a mennyiben

vasüzletemet a Kereskedelmi és Ipar kamara palotájába (Frohner-szall. mellé.) fogom áthelyezni.

Teljes tisztelettel

Nánássy Lajos,

vaskereskedő.

Legjutányosabb árban kaphatók
Gyermek játékok

és
Karácsonyi ajándék tárgyak

Szent-Királyi Tivadar.
műipar áru üzletében.

Gyönyörű ujdonságok
művészi kivitelű
FÉNYKÉPEK
ugymint: Relifek, Pigmentek
olaj és aquarell
coloritok,
Platinotípiák
stb.

INVENTARIUM JÓZSEF
Debreczen, Piac-utca 42. B. J. & J. Mann-Val

MODERN FÉNYIRDA

ANTAL VINCZÉNE
szabászati és női ruha varró terme
közelgő
b á l i
idényre ajánlja a legujabb divatszerinti ruhák elkészítését a legsikkesebb kivitelben, szolid ár, jó izléssel.
Csapó-utca 18., gyógytár udvarban
Jó derékvarró és tanuló leányok felvételnek.